کیوان باژن

فرهنگ عامه، اساس دوستی و پیوستگی

گفت وگو با
عباس مهیار
پژوهشگر

فرهنگ مردم و آنچه در میان آنها رواج دارد، همواره موضوعی قابل تأمل برای پژوهشگران و تولیدکنندگان آثار هنری است. این فرهنگ معرف جهان نگری یک ملت است که از داشته ها و نداشته های آنان در طول نسلهای مختلف حکایت می کند.

عباس مهیار، پژوهشگری است که در خصوص فرهنگ مردم تحقیقاتی داشته است. گفت وگو با او در خصوص فرهنگ و ادبیات عامه و تفاوت این دو و نیز تأثیری که این فرهنگ و ادبیات دارد، در پی می آید.

شما سالهاست که در زمینه فولکلور کار کرده اید. رابطه چنین فرهنگی با مردم و تاثیر گرفتن و تاثیرگذاری بین آنها را چگونه ارزیابی می کنید. به عبارت دیگر این فرهنگ چه ویژگی هایی دارد که در حیطه فولکلور جای می گیرد؟

مردم با مجموعه دانسته هایی از گذشته های دور، که از نسلهای گذشته به جا مانده و سینه به سینه جاعوض کرده و به آنها رسیده است زندگی می کنند. در حقیقت این دانسته ها که در یک کلام می تواند در قالب فولکلور یا فرهنگ مردم جای گیرد به زندگی آنها معنا و مفهوم می بخشد و آنها را به ادامه زندگی دلگرم می سازد. پیداست اگر این وابستگی ها از زندگی آنها گرفته شود کار وتلاش و امید و آرزو به بن بست می رسد.

برزگر، با ناز و نوازش گاوهایش، باغدار، با زمزمه آب دادن نهالهایش، چوپان، باهی هی شوخرانی گوسفندهایش و بیدارباش زدن به سگهایش، پیرزن با ترانه خوانی و قصه گفتن هایش، دختر روستا در ترانه های به دون خواندن مرغهایش، جوان ده نشین با آواز فریادگونه عاشقانه خوانی هایش، حتی مادر با لالایی بچه هایش و بچه با وز وز کودکانه اش... همه و همه هر یک در جای خود پیوندهای ناگسستنی چنین فرهنگی است با مردم که بدون آنکه نوشته و دفتر و دستکی در کار باشد، هر روز و هر شب این ناز و نوازش خوانی ها و عاشقانه خوانی ها بارها و بارها به گونه های مختلف از سینه ها و دلها بیرون می ریزد و در دلها نقش می بندد و دلهای از راه رسیدگان را انباشته از چنین فرهنگی می کند. با عنایت به اینکه این فرهنگ جایگاه خاصی جز سینه های مردم ندارد همه آنها می تواند در حیطه فولکلور جای گیرد.

از اینها که بگذریم چشمگیرترین تأثیرپذیری مردم از فرهنگ عامه تهذیب نفس، پاک گردانیدن کردار و رفتار از آلایش ها و ایجاد مهر و محبت و روی آوردن به صفا و صمیمیت است.

می توان تعریفی از فرهنگ عامیانه مردم، ارائه داد؟

مجموعه دانسته ها و اندوخته های ذهنی و فکری مردم در یکجا، می تواند در چارچوب فرهنگ عامیانه مردم جای گیرد.

این فرهنگ با ایجاد وابستگی های قومی و نژادی سبب پیوند دوستی عمیق ملتها می گردد و به دنبال آن - این فرهنگ - مهرها و محبت ها را استوارتر می سازد. به سخن دیگر این وابستگی ها و آشنایی ها، صلح و دوستی برای مردم به ارمغان می آورد و کینه ها و دشمنی ها را از میان برمی دارد.

فرهنگ عامیانه در مفهوم خاص، سبب نزدیک شدن قومیتها به یکدیگر می گردد.

در یک کلام فرهنگ عامه تنها اساس و پایه دوستی ها و پیوستگی های مردم است.

ادبیات داستانی چه تاثیراتی از فرهنگ مردم می تواند بگیرد؟

می دانیم داستان برگرفته از واقعیت و ساخته و پرداخته ذهن و خیال نویسنده است تا بتواند پیام خود را که همانا نشان دادن زشتی های جامعه به خاطر رفع زشتی ها و ساختن انسانهای واقعی است و در نهایت اصلاح جامعه است برساند. در این راستا هر داستانی که به مردم نزدیک باشد و از زبان و طرز تفکر مردم حرف بزند گیراتر و دلنشین تر خواهد بود. درست همین جاست که فرهنگ مرد چهره خود را در شکلهای مختلف نشان می دهد تا داستان را بسازد. پس می توان گفت فرهنگ مردم می تواند ادبیات داستانی را به شکلی که مردم می خواهند بسازد و دنیای جدیدی پیش روی داستان نویس بگذارد. چون بقای هر نسل از هر قوم و ملت همان باورها و افسانه های قدیمی است که از نسلی به نسل دیگر رسیده است و این باورها دست کم در ایران ریشه در اعتقادات مذهبی دارد. به وجود آمدن چنین داستانی جاودانه خواهد بود و گاهی به آن حالت حماسی - مذهبی نیز خواهد داد.

عکس: جمشید یاری

بین فرهنگ عامیانه و ادبیات عامه چه تفاوتی می بینید؟

مجموعه دانسته ها و اندوخته های ذهنی و فکری همه مردم را به نام فرهنگ عامه می شناسیم و اگر این دانسته ها و داشته های ذهنی و فکری و احساسی مردم را به صورت مکتوب، مدون کنیم و به آن شکل و شمایل علمی وادبی دهیم ادبیات عامه خواهد بود.

البته این تعریف می تواند مقدمه تعریفهای کاملتری باشد که در ارتباط با کار مداوم با فرهنگ مردم می تواند شکل بگیرد.

با توجه به اینکه تاثیر ادبیات عامه بر بسیاری از آثار نویسندگان ما نمود عینی دارد وضعیت تاثیر پذیری از این ادبیات را در طول تاریخ داستان نویسی ایران چگونه ارزیابی می کنید؟

در طول تاریخ داستان نویسی در ایران که دوران شکوفایی آن - به گفته حسن عابدینی - به صد سال نمی رسد داستان نویسان ایرانی بیشتر به جنبه های مختلف اجتماعی - ادبی و گاهی سیاسی داستان توجه کرده اند تا فرهنگ مردم. فرهنگ عامه در گذشته از موضوعات پیش پا افتاده و فراموش شده ادبیات به حساب می آمده است. نویسندگان ایرانی از به کار بردن کلمات عامیانه ابا داشتند و ساده نویسی و عامیانه نوشتن را ضعف ادبیات و ضعف کار نویسندگی می پنداشتند. بی آرایه و بی پیرایه نوشتن را اصولاً نویسندگی نمی دانستند. در حقیقت صادق هدایت، جمالزاده و دهخدا سنت شکنی کردند و با روی آوردن به ادبیات عامه فصل جدیدی در ادبیات معاصر را پی ریختند اگرچه پیش از آنها روزنامه های نسیم شمال، بهلول، حشرات الارض، شب نامه، شیدا، ملانصرالدین، کشکول، باباشمل وتوفیق وبخصوص روزنامه فکاهی امید هر از چند گاهی کما بیش قدمهایی در این راه برداشته بودند و علاقه مندانی مانند طالبوف، میرزا ملکم، آخوندوف، آقاخان کرمانی پیدا شده بودند که با نوشتن کتابهایی هر چند معدود پایه گذار کمرنگ ادبیات عامه در ایران شده بودند.

در گذشته ادبیات ما به نظم بوده و در نثر مطلقاً کار نشده است و اگر در طول تاریخ گاهی کتابی به نثر در زمینه داستان به چشم می خورد کاملاً باید به حساب اتفاق گذاشت.

باید بپذیریم که ترجمه کتاب حاجی بابای اصفهانی در دوران معاصر راهگشا بوده است و شاهکار به حساب می آمده است. با این پیش درآمد کوتاه و فشرده به صراحت می گویم که داستانهای داستان نویسان ایرانی تأثیرپذیری شان از فرهنگ مردم بسیار محو و کمرنگ بوده است. باید از بزرگ علوی و صادق چوبک که از پیشکسوتان این فن به حساب می آیند نیز یادی بکنیم و کار بسیار زیبای محمود دولت آبادی را نیز در کلیدر فراموش نکنیم.

میان داستان نویسانی که در این زمینه کار کرده اند انگار تناقض هایی وجود دارد از جمله «صمدبهرنگی» و «هدایت» و «درویشیان» انگار هنوز آن طور که باید به صورت جامع کار نشده است. نظر شما در این رابطه چیست؟

اگر تناقض را دگراندیشی ودگرنویسی تعبیر کنیم بین کسانی که در زمینه فرهنگ مردم کار کرده اند - که تعدادشان بسیار اندک است - این دگراندیشی ودگرنویسی آشکارا به چشم می خورد و هر نویسنده با توجه به شیوه کار خود و نوع اندیشه و شیوه پرداخت داستان یا نوشته راه های متفاوتی را پیش گرفته است.

هدایت با به کار بردن اصطلاحات و لغات عامیانه و معتقدات عامه که از آن به شایست وناشایست می توان تعبیر کرد دامنه وسیع فرهنگ مردم را به حیطه داستان کشاند و در حقیقت رودی از این دریای غنی و پرگهر را به دنیای داستان روانه کرد. اگرچه این شیوه نواندیشی در مذاق کهنه پرستان و پیروان نثرهای مصنوع ادبی کودکانه و ناشیانه جلوه می نمود اما در اثر گذشت زمان و قضاوت درست قلم به دستهای نواندیش شیوه کار هدایت جا افتاده و هم اکنون جزو بهترین های ادبیات معاصر ایران در اوج می درخشد.

جمال زاده لغات عامیانه و کاربرد درست آنها را در داستان وجهه همت خود ساخت و در حد معمول از لغات و اصطلاحات عامیانه در داستان نویسی سود جست. در این تعهد تا جایی پیش رفت که فرهنگ لغات عامیانه را در سال ۱۳۴۱ با مقدمه بسیار عالمانه درآورد.

صمدبهرنگی داستانهای عامیانه مردم را برنده ترین سلاح خود برای رسیدن به هدف نهایی و شکوفا کردن ذهن و فکر نونهالان کشور به خصوص روستا قرار داد و موفق هم شد. اگرچه در گرداوری متل ها و چیستانها نیز گامی مثبت برداشت و این کار به شیوه نویسندگی و او رونق تازه ای بخشید. اما نفس کار جدا از این مقوله کاری مثبت در گرداوری فرهنگ مردم به حساب می آمد.

علی اشرف درویشیان در تدوین داستانهای عامیانه سنگ تمام گذاشت وجای این کار که در ادبیات معاصر ایران خالی بود او یک تنه این خلأ را پر کرد که باید دست مریزاد گفت بر این قدم و قلم. و چشم به راه بود برای ادامه کار به این بزرگی و زیبایی.

کار هر یک از این افراد خود گامی مؤثر در پیشبرد هدف است و ارزش خاص خود را دارد. اما برای هماهنگی در شیوه پرداخت داستانهای عامیانه و داستان نویسی برگرفته از فرهنگ مردم، نیاز مبرم به برنامه ریزی داریم که قدمهای اولیه نیز در این راه در ایران برداشته نشده است.

انجوی شیرازی سالها پیش دامن همت بالا زد و با استفاده از رسانه های صوتی و تصویری روز، کار بزرگی را در تدوین فرهنگ مردم آغاز کرد که او توانست فقط بخش کوچکی از این کار بزرگ را جامه عمل بپوشاند.

ما در زمانی زندگی می کنیم که هر دانش و آگاهی در هر پایه ای و در هر شرایط و در هرجا جایگاه خاص خود را پیدا کرده است. اگر فولکلور یا فرهنگ مردم را دست کم یک دانش در حد معمول بدانیم باید جایگاه آن هم تعیین شود و سرنوشت آن مشخص باشد. با توجه به اینکه زبان و فرهنگ هر ملتی برخاسته از فرهنگ قومی و بومی است و اگر این دو از ملتی گرفته شود ملتی وجود نخواهدداشت به نظر من دانش فولکلور یا فرهنگ مردم نیز باید زیرپوشش یک مؤسسه بزرگ فرهنگی وابسته به دولت و زیر نظر استادان بزرگ این فن قرار گیرد و اداره شود تا از این بی سرو سامانی رهایی پیدا کند و به صورت علمی جداگانه از دیگر دانش ها درآید تا به بالندگی خود برسد.

دیپلمه های نظام قدیم و فارغ التحصیلان پیش دانشگاهی و کارمندان
آبادی خواهید با رتبات تا به آسانی بدون اتلاف وقت و
پیام نور
بدون کنکور وارد دانشگاه شوید؟
و در رشته های حقوق، کامپیوتر، حسابداری، مدیریت بازرگانی، زبان انگلیسی، شیمی، روان شناسی، زیست شناسی، الهیات، ادبیات فارسی، آمار، فیزیک، علوم تربیتی، کتابداری، زمین شناسی، جغرافیا، الهیات، علوم اجتماعی و ریاضی در دانشگاه های جوانی پیام نور، تحصیل و لیسانس بگیرید از ورود علوم دریافت نمایید و نهایتاً نیز بتوانید در کلیه دانشگاههای کشور، در آیندید. در فوق لیسانس ادامه تحصیل دهید.
تلفن برای کسب اطلاع بیشتر: ۸۳۱۱۲۵۱-۸۳۱۰۰۲۲ تهران پیام

مؤسسه
تگین
ترمیم مو
هنر نخستین و بهداشت برای آن که با موهای زیبا و طبیعی سالها با نشاط و اعتماد زندگی کنید.
ولی عصر، روبروی منیریه، نبش کمی شمالی، شماره ۸۴۹
تلفن: ۸۷۱۲۵۷۷-۸۷۲۵۰۲۱-۳ فاکس: ۰۰۹۷۱-۴-۴۴۵۵۲۲۱

آگهی خرید
دستگاه خشک کن اسپین فلش
به یک دستگاه خشک کن اسپین فلش نو یا دست دوم نیازمندیم. از دارندگان یا تولید کنندگان دستگاه فوق، دعوت می گردد مشخصات و قیمت دستگاه خود را به صندوق پستی ۳۵۱۵-۱۵۸۱۵ و یا به شماره نمابر ۸۸۳۸۲۴۷ ارسال نمایند.

دعوت به همکاری
شرکت مهندسان مشاور شارگان
تخصص های زیر را جهت پروژه های در دست اقدام در دفتر مرکزی تهران به همکاری دعوت می نماید:
۱- کارشناس ابزار دقیق با سابقه مفید
۲- کارشناس Piping با سابقه مفید
علاقمندان می توانند سوابق خود را به آدرس صندوق پستی ۳۳۴-۱۵۷۴۵ یا E-mail: info@shargan.com ارسال نمایند.

آگهی خرید
دستگاه خشک کن اسپین فلش
به یک دستگاه خشک کن اسپین فلش نو یا دست دوم نیازمندیم. از دارندگان یا تولید کنندگان دستگاه فوق، دعوت می گردد مشخصات و قیمت دستگاه خود را به صندوق پستی ۳۵۱۵-۱۵۸۱۵ و یا به شماره نمابر ۸۸۳۸۲۴۷ ارسال نمایند.

آپارتمان
۸۲ متر ۲۲ میلیون
۱۱۰ متر ۳۱ میلیون
۱۲۷ متر ۳۶ میلیون
۱۳۵ متر ۳۸ میلیون
۱۴۰ متر ۴۱ میلیون
زمین
۱۵۰ متر ۱۰ میلیون
۲۲۰ متر ۳۰ میلیون
۳۰۰ متر ۳۵ میلیون
۴۰۰ متر ۴۰ میلیون
تجزیه دیروز، تصمیم امروز، مسعادت فردا
فروش زمین و آپارتمان تعاونی
با سند منگولدار و بنچاق
دیواران ر سعادت آباد
دفتر فروش:
سعادت آباد، میدان کاج، مجتمع سروستان، طبقه دوم اداری، واحد ۲۰۲، ساعت ۲۰-۱۵ و ۴
۲۴۲۸۹۲۲-۲۴۲۷۵۲۲-۲۴۲۷۵۲۳

دعوت به همکاری
شرکت فن آوران پارسیان
شرکت فن آوران پارسیان در نظر دارد، اقلام مشروحه ذیل را به فروش برساند.
کفی ۱۲ متری تریلر (مستعمل) ۱۱ دستگاه
کامپرسور فلزی تعداد ۶ دستگاه
انواع پالت فلزی، شیشه آهن آلات، قالب فلزی بلوک زنی، بشکه خالی، لاستیک اسقاطی و روغن سوخته.
جهت دریافت فرم شرایط مزایده از تاریخ چاپ آگهی به مدت ۱۰ روز
شماره تلفن های تماس: ۲۹۵۲۲۲۵-۲۹۵۱۴۲۶

آگهی مزایده ۷۹۰/۹
شرکت فن آوران پارسیان در نظر دارد، اقلام مشروحه ذیل را به فروش برساند.
کفی ۱۲ متری تریلر (مستعمل) ۱۱ دستگاه
کامپرسور فلزی تعداد ۶ دستگاه
انواع پالت فلزی، شیشه آهن آلات، قالب فلزی بلوک زنی، بشکه خالی، لاستیک اسقاطی و روغن سوخته.
جهت دریافت فرم شرایط مزایده از تاریخ چاپ آگهی به مدت ۱۰ روز
شماره تلفن های تماس: ۲۹۵۲۲۲۵-۲۹۵۱۴۲۶

آگهی شرکت تولیدی و صنعتی سیرال (سهامی خاص):
از کلیه سهامداران شرکت دعوت میگردد در جلسه مجمع عمومی عادی که در روز سه شنبه مورخ ۸۴/۳/۳۱ رأس ساعت ۱۶ در دفتر شرکت واقع در سهروردی شمالی کوی سراب پلاک ۴ واحد ۸ تشکیل خواهد شد حضور بهم رسانند.
دستور جلسه:
۱- بررسی و تصویب، تراز مالی سال ۸۳
۲- تعیین روزنامه کثیر الانتشار
۳- انتخاب بازرسان
۴- انتخاب هیات مدیره شرکت
۵- سایر مسائلی که در مجمع مطرح و برحسب صلاحیت مجمع بررسی خواهد شد.
شرکت تولیدی و صنعتی سیرال

وزارت نیرو
شرکت آب و فاضلاب اهواز
آگهی مناقصه شماره ۱۸۲/۴/م
شرکت آبفای اهواز درنظر دارد اقلام مشروحه ذیل را:
۱- ثبت بوک SONY VAIO FS 500P طبق مشخصات پیوست گارانتی یکساله ۳ دستگاه
۲- اسکنر ۳ کاره EPSON RX 500 با گارانتی یکساله ۱ دستگاه
۳- Line printer tallyT6218 با امکانات فارسی ساز و بارکد گارانتی یکساله ۱ دستگاه
۴- چاپگر DFX8500 با گارانتی یکساله ۱ دستگاه
۵- چاپگر hp ۱۲۲۰ رنگی ۱ دستگاه
۶- دستگاه کامپیوتر کامل با مشخصات پیوست گارانتی یکساله ۳۵ دستگاه
۷- سیستم برق اضطراری هژیر صنعت به همراه pack باطری خشک طبق مشخصات پیوست ۹ دستگاه
۸- چاپگر 2180 با گارانتی یکساله ۹ دستگاه
۹- چاپگر لیزری 1300 با گارانتی یکساله ۶ دستگاه
با مشخصات مندرج در اسناد خریداری نماید.
لذا از کلیه تولیدکنندگان و فروشندگان واجد شرایط دعوت می شود برای دریافت اسناد مناقصه از تاریخ درج آگهی به مدت ۷ روز با ارائه اصل رسید واریز مبلغ ۵۰/۰۰۰ ریال (غیرقابل استرداد) به حساب جاری ۱۱۶۶ نزد بانک صادرات، فلکه اول کیانپارس (کدبانک ۲۳۰۷) در ساعات اداری برای دریافت اسناد مناقصه به نشانی: اهواز، کیانپارس، خیابان شهیدهدایت، نبش خیابان پنجم، ساختمان اداری ۲ ۳۳۸۶۵۱۲-۰۶۱۱ مراجعه نمایند. ضمناً کارفرما در رد یا قبول یک یا تمامی پیشنهادات ارائه شده مختار می باشد. هزینه درج آگهی برعهده برنده مناقصه است.
روابط عمومی و آموزش همگانی
شرکت آب و فاضلاب اهواز

آگهی مزایده
اداره کشاورزی و وسیله نقلیه
تراکتور - تانکر آب - تریلر - پنجه گاوی پنج ردیفه گاوآهن دیسک شخم زن - دامپرو ...
وسیله نقلیه شامل: پژو - پیکان و وانت مزدا
بازدید ادوات کشاورزی: اردبیل، کیاوسنر ۹ آبی بیکلو - سبلان
بازدید اتومبیلها: تهران، میدان آرژانتین، خیابان الوند، پلاک ۳۰
تلفن: ۸۸۸۵۳۰۹ - ۰۲۱ نمابر: ۸۷۷۴۵۳۴-۰۲۱

آگهی مزایده
سازمان حمل و نقل و پایانه های استان قزوین درنظر دارد مجتمع خدماتی رفاهی گوهین را از طریق مزایده عمومی واگذار نماید.
علاقه مندان می توانند حداکثر ۱۰ روز پس از انتشار این آگهی برای دریافت اسناد مزایده به نشانی: قزوین، خیابان بوعلی شرقی، نبش کوچه شادی، پلاک ۲۵۶، واحد بازرگانی مراجعه نمایند.
ضمناً برای دریافت اسناد مزایده می توانید به سایت اینترنتی WWW.iranets.ir مراجعه نمایید.
سازمان حمل و نقل
و پایانه های استان قزوین

انجمن دانش آموختگان دانشگاه تربیت مدرس
دوره آمادگی تاقل تربیت مدرس
دوره آمادگی تاقل بین المللی (سازمان سنجش)
شماره تماس: ۸۰۱۱۰۰۱ داخلی ۳۲۹۶-۳۸۱۸

آگهی مزایده
مورد مزایده:
۱- شش دانگ یک باب ملک متعلق به اتحادیه شرکتهای تعاونی مصرف کارکنان دولت استان قزوین واقع در قزوین، بلوار میرزا کوچک خان، انتهای ژاندارمری
۲- ملک طبق نقریه کارشناس دادگستری دارای زمینی به مساحت ۳۳۸۰ متر مربع و ساختمان های شامل سالن، انباری، دفتر نگهبانی، سرایداری جمعاً به مساحت ۹۸۶ متر مربع به انضمام برق سه فاز و گاز و آب اشتراک شهری و ۳ خط تلفن می باشد.
۳- متقاضیان می توانند نامه های مهر و لاک شده خود را از تاریخ چاپ آگهی به مدت ۲۰ روز به نشانی فوق ارسال نمایند و برای کسب اطلاعات بیشتر در ساعات اداری با شماره تلفن ۲۲۳۸۶۴۰-۰۲۸۱ تماس حاصل نمایند.
ضمناً اتحادیه در رد یا قبول پیشنهادات مختار می باشد.

دعوت به همکاری
شرکت راک شیمی به منظور تکمیل کادر پرسنلی کارخانه خود واقع در شهرک صنعتی اشتهارد به افراد مشروحه ذیل نیاز دارد:
رئیس انبار، با حداقل تحصیلات دیپلم
با حداقل ۱۰ سال سابقه کار مفید ترجیحاً در انبارداری مواد شیمیایی
تسلط کامل به کامپیوتر و نرم افزارهای مربوطه
شیمیست، با ۵ سال سابقه کار مفید در واحد تحقیق و توسعه (R&D)
مسلط به زبان انگلیسی و کامپیوتر
از واجدین شرایط دعوت می گردد خلاصه ای از مشخصات شخصی و شغلی خود را به شماره ۸۸۲۶۱۶۸ فکس و یا به نشانی اینترنتی empadver@yahoo.com و یا به صندوق پستی ۳۵۱۵-۱۵۸۱۵ ارسال نمایند.

ایران ورزشی
پذیرش آگهی
تلفن: ۸۷۳۶۵۹۰ نمابر: ۸۷۳۴۹۶۸